

Motion till riksdagen 2021/22:2781

av Mikael Oscarsson (KD)

Landsbygdens möjligheter att bekämpa skogsbränder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om medel ska anslås till MSB som möjliggör att med relativt små medel stärka krisberedskapen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder för att stärka krisberedskapen och bättre ta tillvara den kraft som finns på landsbygden och i dess organisationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sommaren 2018 drabbades framför allt Gävleborgs län, Jämtlands län och Dalarnas län av stora och svårsläckta skogsbränder. Under sommaren utbröt minst ett femtiotal skogsbränder i Sverige som tillsammans omfattade 25 000 hektar skog.

Under den sommaren utförde de lokala räddningstjänsterna cirka 7 000 räddningsinsatser i terrängmark till följd av skogsbränderna. Många aktörer gjorde viktiga insatser. En betydelsefull insats för att få bränderna under kontroll gjordes av de många entreprenörer och lantbrukare som framgångsrikt deltog i släckningsarbetet med gödseltunnor för vattenspridning.

Det finns stora möjligheter att ytterligare förbättra och effektivisera den hjälp som det gröna näringslivet kan ge landets räddningstjänster i det viktiga och svåra arbetet med skogs- och markbränder. 2019 och 2020 har Sverige satsat mycket för att förbättra flygande resurser, både genom avtal med helikopterföretag och genom införskaffande av vattenbombande flygplan.

Samtidigt är det viktigt att förstå att flygande respektive hjulburna resurser har helt olika, men kompletterande, förmågor. Vattenbombning från luften kan dämpa skogsbränder medan gödseltunnor skapar begränsningslinjer eller skyddar enskilda byggnader och objekt.

I MSB:s tidning Tjugofyra 7, nummer 48 år 2020, beskrivs en ny uppfinning som förvandlar en skotare till en terränggående brandbil, som utöver vattentank med motorspruta också kan köra slang och annan släckningsutrustning långt ut i skogen. Det sparar mycket manuellt arbete och snabbar på släckningsarbetet. Denna enkla ramp förbättrar starkt möjligheterna för det viktiga eftersläckningsarbetet. Enligt uppgift var omkring 70–75 procent av den totala areal som brann sommaren 2018 mark i anslutning till tidigare släckt område, men som åter började brinna. Som jag ser det borde det ligga i samhällets intresse att dessa ramper utplaceras över hela landet.

Jag anser att staten har ett ansvar för att stötta sådana initiativ, så att det blir mer likvärdigt över hela landet. För att öka professionaliteten, uthålligheten och därmed också krisberedskapen skulle det behöva ordnas med att förare och dessa ekipage kan ges en enklare utbildning i säkerhet, taktik och stabsmetodik.

Kostnaden för staten att skaffa denna extra landsbygdsresurs är en bråkdel av vad som lagts på flygande resurser och materielinköp till MSB:s nationella förstärkningsresurser.

Det finns aktörer inom lantbruksentreprenad som har sagt sig vara villiga att registerhålla landsbygdsresurser över hela landet. De behöver självklart ersättning för det. Den som håller register över landsbygdsresurserna ska naturligtvis också ta på sig att hålla jour hela skogsbrandssäsongen.

Med landsbygdsresurser över hela landet finns möjlighet till RT-stöd av gödseltunnor inom ett fåtal timmar, oavsett var det börjar brinna – undantaget Norrlands inland och fjällkedjan, där lantbruk med gödseltunnor i princip inte finns.

Vid riktigt stora och/eller långvariga insatser kan ekipage och förare flyttas långa sträckor över landet även med kort varsel.

Mikael Oscarsson (KD)